

pCt., medens der til Laaneforeningerne kun har været udlånt omtrent 40 pCt. af den bevilgede Sum. Det er ret naturligt, at der har været udlånt et betydeligt større Procentbeløb til de direkte Laan end til Laaneforeningerne, fordi der, for at Laaneforeningerne kan oprettes, fordres et bestemt Medlemsantal og solidarisk Ansvarlighed for alle Medlemmerne, og det er altid mere vanskeligt at opfylde disse Betingelser end at søge et direkte Laan. Den Følge af dette Forhold har der imidlertid været, at medens der er sket Tab paa de direkte Laan, selv om det ikke har været mange og heller ikke store Tab — ganske vist har de i et Par Perioder ikke været saa smaa, hvilket hidrører fra det Fiskeri, der i sin Tid blev startet paa Island, og fra den Kuttertype, man søgte at drive Fiskeri med gennem Thyborøn-Kanalen —, er der, saa vidt jeg ved, paa Laaneforeningerne til Dato ikke tabt en Øre. Jeg haaber, at man i Fremtiden vil være i Stand til at bruge noget mere af det paa denne Konto bevilgede Beløb, efterhaanden som Fiskerne lærer at forstaa, at Risikoen ikke er saa stor, som de har tænkt sig, ved det solidariske Ansvar.

Det foreliggende Lovforslag adskiller sig meget lidt fra de foregaaende. Jeg skal i Korthed berøre et Par Smaaændringer. Den ene gaar ud paa, at man overfor dem, der søger Laan, har villet sikre sig, at de virkelig egner sig til at føre Fiskefartøj, saa at man har nogen Garanti for, at der ikke ved Laanene voldes vedkommende selv og tillige Statskassen Tab. Derfor har man ønsket, at Laansøgeren ved Attest skal godtgøre, at han har drevet Saltvandsfiskeri i mindst 4 Aar efter det fyldte 16de Aar. Endvidere har man ønsket, at den Attest, han skal skaffe til Veje, udstedes af en stedlig Fiskeriforening, hvis en saadan findes, da man mener, at en saadan vil være bedst i Stand til at dømme om Mandens Kvalifikation i saa Henseende. Den anden Ændring angaar Spørgsmaalet om, hvad man kan laane til. I Laaneforeningerne har man hidtil kunnet laane til Fartøjer, Ishuse, Røgerier, Salterier og Konserveringsanstalter; nu er der tilføjet, at der ogsaa kan laanes til Andelseksportforeninger til Anskaffelse af Materiel, blandt andet til Emballage og den Slags. Det vil lette Startningen af en saadan Eksportforening, der undertiden dertil skal have en ikke saa lille Kapital, og da Medlemmerne er solidariske, kan der ikke være

nogen Risiko ved at udlåne hertil. Endvidere har man ønsket — det var fremme, da vi sidst havde dette Lovforslag til Forhandling, særlig under Udvalgsbehandlingen — en lille Ændring i Maaden, hvorpaa Loven bliver administreret, og jeg vil her henstille til den højtærede Landbrugsminister, at det ogsaa maa ske. Det hedder i Loven, at Laansøgerne kan faa direkte Laan indtil $\frac{2}{3}$ af Fartøjets Værdi, medens Praxis, saa vidt jeg ved, har været, at de neppe nogen Sinde har faaet over Halvdelen af Værdien. Det vil absolut være nødvendigt, at Lovens Ordlyd bliver praktiseret, for hvis Fiskerne ikke kan laane mere end Halvdelen paa den Maade, og de derefter skal prioritere deres Fartøjer, vil det være næsten umuligt for Fiskere med lidt Kapital at skaffe sig Fartøjer. De maa da nemlig skaffe den anden Halvdel baade til højere Rente og med en kortere Afdragetid, end de har ved Laanet af det offentlige. Man forstaaer sig nu temmelig godt paa at vurdere Fartøjer til deres virkelige Værdi, og den Kontrol, som Staten har sat i Gang, er naaet til med nogenlunde Sikkerhed at konstatere Værdien af de paagældende Fartøjer. Det er da kun rimeligt, at man gaar helt op til Lovens Laanegrænse: de to Trediedele. Der har ogsaa været Ønsker fremme om at yde Tillægslaan til de ældre Laaneforeninger; thi naar de har afdraget deres Laan, kommer det Tidspunkt, hvor de næsten ingen Penge har at arbejde med, skønt de har meget store Værdier at give i Pant. — Jeg har forstaaet det saaledes, som om den højtærede Minister ogsaa her var velvillig, og jeg haaber, at Administrationen vil efterkomme de fremsatte Ønsker.

Endnu vil jeg blot gøre en lille Bemærkning om § 6. Der staar, hvad der er naturligt, at hvis Renter og Afdrag ikke indgaar til den Tid, de skal, kan Laanet opsiges, og det gælder selvfølgelig baade Laaneforeningerne og de direkte Laan. Men jeg vil i den Anledning henstille, om man ikke nu til December Termin kan inødekomme Andragender, som jeg ved er indsendte, om at forlænge Afdragsfristen i denne Termin. De ekstraordinære Forhold har i særlig Grad ramt Fiskerne, og jeg vil derfor haabe, at man i den tilstundende Termin vil være saa lempelig som muligt, saa at ikke nogen bliver tvunget fra sit Fartøj, og det derved bliver gjort umuligt for ham fremtidig at skaffe Ophold til sig og Familien.

Idet jeg haaber, at Administrationen